Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelma vuoteen 2030 ja sen kytkennät LULUCF-sektoriin

Ympäristöneuvos Magnus Cederlöf

Kaisu pähkinäkuoressa

- 1. keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelma (Kaisu) eduskunnassa käsiteltävänä
- tarkastellaan millä toimilla voidaan saavuttaa EU:n vuoden 2030 päästövähennystavoitteet
- kattaa päästökaupan ulkopuoliset sektorit ja laadittu rinnakkain energia- ja ilmastostrategian kanssa
- perustuu keskeisten ministeriöiden laatimiin sektorisuunnitelmiin.
- toteutumisen seurantaan liittyy uusi ilmastovuosikertomus, jonka avulla tavoitteiden toteutumista tarkastellaan vuosittain

Ilmastosuunnitelman soveltamisala

Ilmastolaki, 9 §

Keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelma

Valtioneuvosto hyväksyy kerran vaalikaudessa keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelman. Suunnitelmaan sisältyy toimenpideohjelma,
jossa esitetään, millä toimilla
ihmisen toiminnasta aiheutuvia kasvihuonekaasujen päästöjä vähennetään ja ilmastonmuutosta hillitään **päästökaupan ulkopuolisella sektorilla**, sekä päästökehitysarviot kasvihuonekaasujen päästöjen kehityksestä ja politiikkatoimien vaikutuksista siihen.

Ilmastolaki, 5 § määritelmät

9) *päästökaupan ulkopuolisella sektorilla* jäsenvaltioiden pyrkimyksistä vähentää kasvihuonekaasupäästöjään yhteisön kasvihuonekaasupäästöjen vähentämissitoumusten täyttämiseksi vuoteen 2020 mennessä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston **päätöksen N:o 406/2009/EY 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kasvihuonekaasujen päästöjä.**

(→ taakanjakopäätös)

Ilmastosuunnitelman soveltamisala/2

Ilmastolain perusteluissa todetaan selvästi että päästökaupan ulkopuolisilla sektoreilla tarkoitetaan taakanjakosektorin mukaisia sektoreita ja siihen liittyviä päästöjä.

- Näin ollen on selvää ettei ilmastolain soveltamisalaan kuulu maankäyttösektori eikä päästökauppasektori.

- Soveltamisalan määritelmä on sidottu EU:n säädöksiin mikä tarkoittaa että mahdolliset muutokset niissä voi heijastua myös kansallisiin soveltamisalamääritelmiin.

Ilmastosuunnitelman toimien vaikutukset

- Kaisussa on useita esimerkkejä siitä että politiikkatoimet ja niiden vaikutukset ”valuvat” yli sektorirajojen
- Eri toimintojen sähköistäminen hyvä esim. siitä miten päästöt siirtyvät päästökaupan puolelle
- Vastaavalla tavalla osa maataloussektorin toimista sellaisia että päästövähennyksiä tulee sekä taakanjakosektorilla että maankäyttösektorilla; johtuu monimutkaisista päästöjen laskentasäännöistä
  - Esim. pohjaveden pinnan nosto: päästövaikutus 0,14 Mt taakanjakosektorilla ja 0,43 Mt maankäyttösektorilla; tällaisia esimerkkejä on useita

Ilmastosuunnitelman vaikutusarvio

- Vaikutuksia arvioitu monipuolisesti suunnitelman laadinnan yhteydessä.
- Vaikka suunnitelma ei kata maankäyttösektoria, toimenpiteiden vaikutuksia maankäyttösektoriin ja esim. nieluihin on kuitenkin tarkasteltu osana kokonaisuutta; viitataan erit. strategian vaikutuslaskelmiin.
- Nieluvaikutus riippuu toteutuvasta hakkuutasosta, Vaikutusarviossa on todettu että metsämaan nielu voi väliaikaisesti pienentyä n. 13 Mt tasolle mutta palaa sen jälkeen entiselle tasolle
- Nieluvaikutus riippuu monesta asiasta eikä pelkästään päästövähennystoimista; nieluvaikutuksen merkitys riippuu vahvasti sovellettavista laskentasäännöistä

EU:n 2030 ilmasto- ja energiapaketti

- Jatkossa ilmastopolitiikan kenttä koostuu EU-säädösnäkökulmasta kolmesta pilarista: päästökauppa, taakanjakosektori ja maankäyttösektori (LULUCF)

- Uuden paketin myötä maankäyttösektorille tulisi velvoite (no-debit rule) ja sektoreiden välille luotaisiin kytkentöjä. Maankäyttösektori kuuluu EU:n -40 % päästövähennystavoitteeseen

- Suomen kannalta kytkennät voivat olla sekä hyödyllisiä että ongelmallisia

Miten EU:n lainsäädäntö -40% päästövähennyksistä vuoteen 2030 muodostuu?

*vähennys vuoden 2005 päästöistä vuoteen 2030 mennessä